

Fremtidens venstrefløj

- Enhedslistens opgaver efter valget

Til baggrund – der kan ikke stemmes om afsnit I og II:

I. Folketingsvalget 2015 – det diffuse protestvalg

Folketingsvalget 18. juni 2015 fældede SR-regeringen, gav Venstre regeringsmagten og gjorde Dansk Folkeparti til landets næststørste parti, men valget var også Enhedslistens bedste valg nogensinde.

Højrefløjen sejrede og kan sætte sig på regeringsmagten, men det er kun én side af valgresultatet. Valget var samtidig en protest mod "nødvendighedens politik" med dens fantasiløse forringelser og nedskæringer. Protesten tog mange forskellige retninger med fremgang for Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet. Hver for sig udtrykte stemmerne på disse partier ønsket om klare holdninger i stedet for de klassiske magt- og regeringspartier, som gik alvorligt tilbage med Socialdemokraternes minimale fremgang som undtagelse.

Valget betød samlet set også et styrket flertal til de partier, der i valgkampen talte for vækst i den offentlige sektor, en forbedring af dagpengesystemet og mod social dumping.

På trods af opbakningen bag velfærdssamfundet tabte den socialdemokratisk ledede regering magten. SR(SF)-regeringen blev fravalgt på grund af dens handlinger: Regeringen havde gennemført en stribe voldsomme forringelser af forholdene for syge, førtidspensionister, arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere, mens den gav milliarder i skattelettelser til de mest velhavende og til virksomhedsejerne.

Samtidig nægtede SR(SF)-regeringen at rette grundlæggende op på forringelserne i dagpengesystemet, som har kastet titusinder ud i usikkerhed og fattigdom.

Regeringen tog ikke de nødvendige initiativer, der kunne vise en reel politisk forskel til højrefløjen på den økonomiske og sociale politik. Dermed skuffede regeringen, især Socialdemokraterne og SF, de vælgere, der havde bragt dem til magten ved valget i 2011. Ikke engang i valgkampen rettede Socialdemokraterne op på dette, og dermed tillod de Dansk Folkeparti at lægge sig til venstre for dem på velfærdspolitikken. Det blev umuligt for partiet at mobilisere solidariske vælgere.

I stedet blev resultatet, at nogle af de titusinder, som regeringen kastede fra sig, blev samlet op af Enhedslisten (og Alternativet), mens alt for mange er gået til Dansk Folkeparti eller til sofaen i frustration og vrede.

Særligt fremgangen for Dansk Folkeparti er vigtig at forstå. På trods af at partiet under VK-regeringen deltog i det ene forlig efter det andet, som skar ned på velfærden og styrkede centraliseringen, er det i de seneste år lykkedes Dansk Folkeparti at blive talerør for mange mennesker, der er utilfredse med og utrygge ved velfærdsforringelser, centralisering, arbejdsløshed, social dumping og kriminalitet. Ligeledes satte de voksende flygtningestrømme igen udlændings spørgsmålet højt på dagsordenen, hvilket Dansk Folkeparti også profiterede på.

Men Dansk Folkeparti har hverken de politiske svar og den politiske vilje til at løse de problemer, som deres vælgere har fokus på. I stedet for at gøre op med den politik og med den økonomiske og politiske magt, der skaber arbejdsløshed, dårligere velfærd og centralisering, støtter og styrker de tendensen til

at sparke nedad, og de skaber dermed splid mellem de samfundsgrupper, der rammes af skiftende regerings nedskæringspolitik.

I praksis er Dansk Folkeparti derfor med til at fastholde den nyliberalistiske politik.

Enhedslisten fik et historisk godt valg. Aldrig – med undtagelse af befrielsesvalget i 1945 – har den antikapitalistiske venstrefløj stået så stærkt. Samtidig blev Enhedslistens geografiske bredde befæstet. Vi vandt kredsmandater i næsten alle kredse, og vores fremgang skete især uden for København. Fremgangen i områder med mange almene boliger peger også på, at vi har fået stærkere opbakning fra lavindkomstgrupperne.

Det er fantastisk flot i en situation, hvor Socialdemokraterne gevandt nogle af de vælgere, de havde mistet i meningsmålingerne i regeringsperioden, samtidig med at Alternativet stormede frem i vores traditionelle storbyhøjborgere.

Alligevel er det værd at diskutere, om Enhedslisten kunne have fået et endnu bedre valg, herunder om det lykkedes os at finde den rigtige balance mellem at være modstander af en stadig mere højredrejet regerings økonomiske politik og samtidig få flest mulige konkrete forbedringer igennem. Blev vi i nogles øjne i for høj grad en del af en fejlslagen "rød blok", og forhindrede det os i at fastholde nogle af de skuffede vælgere, vi havde tiltrukket i meningsmålingerne på forskellige tidspunkter mellem valgene?

II. Den politiske situation efter valget

Højreflørsregeringen gik straks efter valget i gang med at gennemføre sine sorte valgløfter. Men det var en kneben valgsejr, først og fremmest båret frem af Dansk Folkepartis store fremgang. Lars Løkke Rasmussen og Venstre står efter valget ikke i en stærk position. Det er en splittet højrefløj. Uenighederne mellem partierne har allerede vist sig flere gange. Regeringen kan derfor ikke undgå at løbe ind i problemer. Og uenighederne mellem partierne bag Lars Løkke Rasmussen er stor.

På velfærdsområdet er uenigheden særligt stor. Dansk Folkeparti gik til valg på en vækst i den offentlige sektor på 0,8 %, Venstre ønskede nulvækst, mens Liberal Alliance og Konservative ønskede offentlig minusvækst.

Finanslovsforhandlingerne bliver den første alvorlige test af, om Dansk Folkeparti rent faktisk vil stå fast på nogle af de velfærdslofter, de afgav under valgkampen. Men vi har allerede set de første tegn på, at partiet er parat til at svigte deres løfter, selv om de har magten til at gennemtvinge deres politik. Dansk Folkeparti accepterede en kommuneaftale, der betyder minusvækst i kommunerne og forringelser for de ældre. Partiet har også foreslået at lukke de åbne skattelister igen. Dermed freder partiet de store virksomheder og svækker kampen mod social dumping.

Også på fordelingspolitikken er uenigheden til at få øje på. I løbet af det kommende år skal en skattereform forhandles. Mens Liberal Alliance og Konservative ønsker topskatten afskaffet, har Lars Løkke Rasmussen lovet, at skattereduktionerne skal komme de lavtlønnede til gode. Og når det kommer til finansiering, er partierne endnu længere fra hinanden.

På arbejdsmarkedsområdet er der ligeledes stor uenighed. Dansk Folkeparti har lovet, at de vil arbejde for at tilføre dagpengesystemet de nødvendige midler til at sikre større tryghed, mens resten af blokken er modstandere.

Endelig er EU-politikken et område med store uenigheder. Ikke mindst når det gælder kampen mod social dumping, hvor Dansk Folkeparti i de seneste år er rykket retorisk til venstre, og nu går ind for såvel arbejdsklausuler som kædeansvar.

Men der er også områder, hvor højrefløjen står samlet, og hvor vi i de første måneder har oplevet en blå-sort offensiv med alvorlige konsekvenser for såvel mennesker som miljø.

Det gælder på udlændingeområdet, hvor regeringen allerede i sommerferien genindførte starthjælpen og med kirurgisk præcision afskaffede de forbedringer, som Enhedslisten har sikret i de seneste fire år – særligt for flygtningefamilier med børn. Det må forventes, at angrebene fortsætter, og at højrefløjen vil gå helt til kanten og måske ud over kanten af de internationale konventioner.

Samtidig vil arbejdsløse danskere ikke gå fri, men kan forvente forringelser med et nyt kontanthjælpsloft, der særligt vil ramme børnefamilierne.

Det nye flertals enighed er også intakt på klima- og miljøområdet, hvor højrefløjen må forventes at rulle vigtige fremskridt tilbage, nedsætte ambitionsniveauet i den grønne omstilling og lade landbruget udlede mere gift og gødning til skade for ikke mindst vandmiljøet. udviklingsbistanden er endnu et traditionelt område, hvor højrefløjen kan samles om nedskæringer.

Endelig må vi også forvente en ny privatiseringsoffensiv, hvor kommuner og regioner vil blive tvunget til at lade private koncerner komme ind og tjene penge på bl.a. ældrepleje, børneinstitutioner og sundhedspleje.

Vi skal ikke tro at det bliver nemt at vælte den nye regering.

På trods af uenigheder mellem de borgerlige partier, så er viljen til at beholde magten og principløsheden at de vil holde sammen på trods af deres uenigheder. En del af deres uenigheder har i øvrigt også en karakter af valgflæsk, som betyder mindre efter valget. Det betyder at vi ikke skal regne med at regeringen bliver nem at vælte. Den kan væltes, men det vil kræve hårdt arbejde og store folkelige aktiviteter. I den kommende periode vil det være den centrale opgave for Enhedslisten at opbygge den folkelige modstand mod regeringens reaktionære politik – og for at vælte Løkke regeringen. Vi skal derfor styrke Enhedslisten som et bredt, aktivt parti, som er aktive overalt i samfundet og fremmer folkelig aktivitet og modstand.

I oppositionen er meget stadig uafklaret, og især Socialdemokraternes og Radikale Venstres gentagne tilsagn om at ville indgå store forlig med regeringen, sætter spørgsmålstegn ved, hvor meget opposition vi får at se.

Socialdemokraterne har fået ny formand, men intet tyder indtil videre på et større opgør med den asociale politiske linje, som førte til valgnederlaget. Radikale Venstre slikker sårene efter halveringen, men fastholder deres opbakning til "nødvendighedens politik". Det vil nemt kunne føre dem i retning af asociale økonomiske forlig med regeringen.

SF oplevede stor tilbagegang efter regeringsdeltagelsen og medansvaret for salget af DONG, skattereformen, lærerindgrebet og de mange andre asociale og upopulære beslutninger, som partiet tog del i. Hvor partiet vil placere sig, er stadig uklart, men der har endnu ikke været optakt til nogen form for opgør med deres regeringsdeltagelse.

Alternativet fik et overraskende flot valg, og partiet skal nu finde sine ben som en del af oppositionen og udvikle politik på de mange områder, hvor partiet endnu ikke har den.

Til vedtagelse:

Fremtidens venstrefløj

- Enhedslistens opgaver efter valget

Denne del er til afstemning

III. Enhedslisten vil opbygge fremtidens venstrefløj og styrke folkelige bevægelser

Historien om Helle Thorning-Schmidt-regeringen, Socialdemokraternes valgkamp samt den nye formands første udmeldinger har slået fast, at Enhedslisten og Socialdemokraterne ikke har et fælles politisk projekt. Tværtimod står Socialdemokraterne for en økonomisk politik, der ligner højrefløjens mere end vores.

Der er behov for at opbygge venstrefløjen efter valgnederlaget og efter det tillidsbrud, som SR(SF)-regeringens asociale politik indebar. I denne genopbygning kan vi ikke regne med Socialdemokraterne som medspillere. Venstrefløjen må styrke og udvikle sig selv i politisk modsætning til både højrefløjen og Socialdemokraterne. Vores hovedopgave er derfor ikke at forsøge at sikre små korrektioner af Socialdemokraternes fejlslagne politiske kurs. Vi er venstrefløj i vores egen ret med vores eget projekt og vores egen kurs.

Som venstrefløjens største parti har Enhedslisten ikke bare initiativretten, men også pligten til at drive venstrefløjens genopbygning frem – politisk og organisatorisk. Det er en opgave, som ikke løses med et enkelt greb. Vi må arbejde på mange fronter.

For det første vil vi stå for den kompromisløse modstand mod højrefløjens politik, uanset hvilken ubehagelig blanding af forskellige blå nuancer, den kommer til antage. Uanset om det er velfærd, flygtninge eller miljøet, der rammes.

For det andet er vi med som parti og som enkeltpersoner, hvor mennesker går sammen i fællesskaber, fordi de ikke vil finde sig i, at arbejdsgivere, banker og regeringen ødelægger deres liv og deres fremtid: mod Ryanairs sociale dumping, mod kommunernes nidkære kontrol med mennesker, der modtager kontanthjælp, mod naturødelæggende borerier efter skifergas.

Vi er en del af de fællesskaber, som eksisterer eller bliver skabt i boligkvarterer, omkring grønne projekter eller for at tage ordentligt imod flygtninge. Vi er med til at styrke arbejdspladsernes fællesskaber og arbejdet for at opbygge fagbevægelsen nedefra.

Ikke alene kaster vi kræfterne ind i disse aktiviteter, når andre sætter dem i gang. Vi påtager os at tage initiativet, hvis det lige er det, der mangler. Det gør vi, fordi vi ved, at fællesskaber og organisering styrker deltagerne, giver resultater, det peger frem mod det fællesskabs-samfund, som vi kalder socialisme.

For det tredje tager vi det mandat på os, som vi har fået i kommunalbestyrelser, regionsråd og Folketinget. Vi bruger det til at støtte dem, der er kommet i klemme i systemet. Vi afslører dem, der misbruger deres magt og frådser på flertallets regning. Vi stemmer imod alle de nedskæringer, der rammer almindelige lønmodtager, også dem, der er ramt af arbejdsløshed, og vi indgår ikke studehandler for at komme med ind i varmen hos de andre partier.

I Folketinget vil vi udfordre Socialdemokraterne på deres valgløfter om velfærd frem for skattelettelse. Vi holder Dansk Folkeparti fast på deres løfter om vækst i velfærden og bedre

dagpenge. Enhver mulighed for at omsætte valgløfternes flertal for styrket velfærd og bedre dagpenge til beslutninger i Folketinget vil vi udnytte. Samtidig minder vi Liberal Alliance om deres skåltaler for frihedsrettighederne.

Alt dette gør vi ikke, fordi vi har den store forventning til dem, men fordi alt skal forsøges for at få bare nogle forbedringer igennem i en mørk tid. Derfor slås vi samtidig på alle niveauer for alle de konkrete resultater til gavn for almindelige lønmodtagere, for mennesker ramt af arbejdsløshed og for miljøet, som vi overhovedet kan skrabe sammen.

For det fjerde forsvare vi de helt grundlæggende værdier om demokrati, individets rettigheder, retten til at organisere sig og tegne overenskomst, retten til at leve og ånde, som er under massivt pres fra EU-dikterede regler for den økonomiske politik, fra arbejdsgivernes ønsker om billigere arbejdskraft, fra finansmarkedernes krav om ubegrænset adgang til spekulation og profit og fra det stigende ressourceforbrug, klimaforandringer og forurening af vores klode. Vi forsvare de grundlæggende værdier, også mod de magtpartier, som går sammen på tværs af de såkaldte blokke for at gennemføre "nødvendighedens politik".

Både i den offentlige debat og i praktisk handling står vi for fællesskab, retfærdighed, frihed fra undertrykkelse, gennemført demokrati og et bæredygtigt samfund, der beskytter vores miljø og klima.

For det femte vil vi udvikle konkrete svar på de problemer, som skaber utryghed i menneskers tilværelse. Vi skal være det naturlige valg for protesten mod centralisering, mod at arbejdspladser forsvinder til udlandet, mod nedskæringer i sociale ydelser, mod at arbejdspladser besættes af underbetalt importeret arbejdskraft. Vi tager de problemer, som folk oplever alvorligt, og kommer med forslag til løsninger, der virker – i modsætning til højrepopulisternes uvirksomme signalpolitik.

For det sjette vil vi engagere os endnu stærkere i en fælles europæisk kamp mod den EU-dikterede sparepolitik. Det sidste halve års udvikling i Grækenland har vist, at EU-magtens politik både skaber fattigdom og undergraver demokratiet. Et opgør med EU-projektet bliver mere og mere uomgængeligt, hvis en solidarisk økonomisk politik skal være mulig.

For det syvende vil vi udvikle alternative løsninger på samfundets problemer, der vil stå i modsætning til nødvendighedens politik og højrepopulismen. Det socialistiske alternativ bygger på arbejderbevægelsens grundlæggende værdier: sammenhold, solidaritet og fællesskab. Det socialistiske alternativ stræber efter at afskaffe ulighed, at demokratisere økonomien og gennemføre en grøn omstilling, der kan sikre klodens og menneskehedens fremtid. Det socialistiske alternativ udfordrer markedets magt til fordel for samfund og mennesker og er et opgør med den økonomiske og politiske magtelite. Det socialistiske alternativ skabes af stærke, demokratiske og aktive fællesskaber.

Efter SR(SF)-regeringens politiske fallit og højrefløjens valgsejr står vi og alle andre, der ønsker en socialt retfærdig, solidarisk og bæredygtig udvikling, i en ny, svær situation. Men Enhedslisten giver ikke op. Tværtimod er vi parate til at tage kampen op på alle fronter.

Med denne udtalelse og dette årsmøde er vi kun begyndt på at opbygge en ny venstrefløj med sit eget politiske projekt. Det vil vi arbejde videre på, og vi inviterer alle andre, der deler visionen om en stærk venstrefløj, til at være med i processen.

SF og Alternativet har begge givet udtryk for, at de vil en anden vej end nødvendighedens nyliberalistiske politik. Derfor opfordrer vi de to partier til også at gå ind i debatten om, hvordan en stærk ny venstrefløj kan se ud.

Men især opfordrer vi alle, der vender sig imod den nye regerings politik, og som er skuffede over SR(SF)-regeringen, til at være med til skabe en ny venstrefløj. I kan gøre det ved at opbygge fællesskaberne sammen med medlemmer af Enhedslisten og alle mulige andre. I kan gøre det ved at påvirke samfundsdebatten med venstrefløjens værdier, holdninger og forslag. I kan blande jer i debatten om, hvad et nyt venstrefløjsprojekt skal være. Og I kan allerbedst gøre det ved at blive en del af Enhedslisten.